

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Malé zamyšlení nad vztahem dvou ustanovení

Zavedení nové skutkové podstaty „sprejerství“ do našeho trestního zákona (§ 257 b), přineslo jak teorii, tak i aplikační praxi mnoho problémů. Jedním z nich je bezesporu i vztah citovaného ustanovení trestního zákona a ustanovení § 47 odst.1 písm. d) a e) zákona č.200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů.

Zavedení nové skutkové podstaty „sprejerství“ do našeho trestního zákona (§ 257 b), přineslo jak teorii, tak i aplikační praxi mnoho problémů. Jedním z nich je bezesporu i vztah citovaného ustanovení trestního zákona a ustanovení § 47 odst.1 písm. d) a e) zákona č.200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů. Posledně uvedený zákon postihuje dle ustanovení zmíněného paragrafu taková jednání, kdy se pachatel, v tomto případě přestupku, dopustí znečištění veřejného prostranství, veřejně přístupného objektu, či veřejně přípustného zařízení (písm. d), anebo znečistí turistickou značku, nebo jiné obdobné orientační značení (písm. e). Úmyslně jsem z nabízených možností útoku na chráněné objekty vybral ty, pod které lze subsumovat sprejerovo jednání. Na první pohled zde nedochází k žádné kolizi, ale pokud si prostudujeme ust. § 257 b odst.1 TrZ, tak zjistíme, že trestného činu se dopustí ten, kdo „poškodí cizí věc tím, že ji postříká, pomaluje, či popíše barvou, nebo jinou látkou...“. Ustanovení samo o sobě nic neříká o požadovaném zavinění, nedbalosti, či míře společenské nebezpečnosti dotčeného jednání. Tyto otázky je pak nutno řešit dle obecných ustanovení trestního zákona, a to s užitím § 3. Toto je také jediné ustanovení, dle kterého lze vyřešit vztah dvou uvedených ustanovení. Pokud máme za to, že je naplněna formální stránka trestného činu, tj. došlo k jednání předvídanému skutkovou podstatou (viz § 3 odst. 1 TrZ) a s přihlédnutím k ustanovení § 3 odst.3, jsme zjistili zavinění pachatele, musíme pro vyřešení problému analyzovat materiální stránku trestného činu, jako jsou např. okolnosti spáchání trestného činu, společenská nebezpečnost, způsob provedení, význam chráněného objektu a jiné. Pouze tato, materiální stránka trestného činu, je schopna přispět k rozlišení trestného činu a přestupku. K nejlépe aplikovatelným okolnostem lze bezesporu zařadit společenskou nebezpečnost pachatelova jednání. Zde půjde především o to, abychom zjistili způsobenou škodu, která na rozdíl od podobných ustanovení TrZ není obsažena ve skutkové postatě tohoto trestného činu, k tomu se řadí i rozsah jednání pachatele (postižená plocha) a musíme rovněž velice citlivě posoudit postižený objekt (může se jednat o vzácné historické dílo, jehož cenu lze jen s problémy vyčíslit). Po zhodnocení shora uvedených okolností si pak můžeme vyhodnotit společenskou nebezpečnost daného jednání. Zákon o přestupcích nám při řešení našeho problému moc napomůže, neboť pod pojem přestupku řadí taková jednání, která jsou zaviněná, ohrožují, či narušují zájem společnosti, a je za přestupek výslovně označeno v zákoně o přestupcích, nebo jiném předpise. O přestupek nepůjde v případě, kdy se jedná o správní delikt, nebo o trestný čin. (vylučovací klauzule). V tomto případě, jak je patrné, jsem se ani nepokusil o navození demonstrativních podmínek, na základě kterých bych mohl poukázat na nějaký markantní rozdíl, který by byl spolehlivým vodítkem pro nalezení hranice mezi přestupkem a trestným činem. Judikatura našich soudů k této problematice (pokud tedy bereme v potaz vztah uvedených ustanovení), zatím mlčí. Po vyhodnocení všech uvedených okolností vztahu obou ustanovení je patrné, o jak necitlivý a nesystémový zásah do našich trestních norem došlo začleněním ustanovení § 257 b v současné podobě. Rovněž byla zcela pominuta systémová propojenost jednotlivých právních odvětví. Stírání hranice mezi trestným činem a přestupkem je pro společnost z hlediska právní jistoty velice nebezpečné. Nezbyvá jen doufat, že postup praxe nalezne hranice potřebné pro stanovení rozdílů mezi přestupkem a trestným činem a zaplní tak mezeru, která nedbalostí tvůrců ustanovení § 257 b vznikla.

Další články:

- [Podmínky pro uložení trestu vyhoštění cizince](#)
- [Zamyšlení nad systémem alternativních trestů: poznámky na pozadí mezinárodní vědecké konference „Rethinking Sentencing: Are We Getting Justice Right?“](#)
- [Správné určení počátku běhu lhůty pro podání stížnosti proti usnesení soudu, kterým se nařizuje výkon trestu odnětí svobody](#)
- [Rozšiřování státní moci při implementaci acquis EU: český fenomén gold-platingu na příkladu konfiskační směrnice](#)
- [Změna způsobu určování výše peněžité pomoci obětem: Řešení všech dosavadních problémů?](#)
- [Uplatnění adhezního nároku v trestním řízení a správním řízení](#)
- [Novela § 196 trestního zákoníku: racionální korekce, nebo oslabení ochrany dítěte?](#)
- [Vybrané aspekty trestného činu podvodu podle § 209 TrZ ve světle judikatury](#)
- [Zásadní novinky v oblasti trestní odpovědnosti právnických osob v roce 2026](#)
- [Kauza Skender Bojku: Putativní nutná obrana optikou ÚS](#)
- [Novela zákona o trestní odpovědnosti právnických osob](#)